

kestaks kui tänaseks ja homseks. Seal peab üks wägetvam meile appi astuma, meid nõdruse kammitsast lahti peastma ja uueks loomaks moondama. Wast kui maailm ja pattud ühes risti külge saawad naelutud, meie punased riided lumewalgeks pestud, wana mau pea maha rõhutatud, wõime meie loota“ — —

Käre koerahaukumine Dues tallistas siin äkitselt Mihkli jutlust. Zuhani läks waatama, mis koera käre ukse taga sünnitanud, aga ust lahti tehes astus tulleja temal juba wasta. Rebbasenahast mütsi laiad, mahalastud kõrwad warjasiwad mehe nägu, et palju enam wälja ei paistnud kui ninaots ja natuke lumistatud palgedest. Esimesel silmapilgul ei tunnud teda kedagi; aga kui ta tutawa healega pererahwast tere tanud, kargasid kõik istmedelt ja hüüdsid: „Züri! armas Züri! kust ja nii ootmata ja teadmata seie tulid?“

Züri oli juba ammugi igatsenud wanemaid ja endist elukohta waatama tulla, kus kõik tema noorema põlwe mälestused kaswivad ja inimesel südame külge juurdurwad, kust neid muud ei jõua lahutada kui ükskord surm. Kodunt tulles oli ta lootnud weel wana aasta õhtul wanematele saada, mis oleks wõidnud sündida, kui halw tee teda poleks kinnitanud, nõnda et ta eile õhtu waewaga ***i kiriku kõrtsi jõudnud ja sinna õhseks jäänud. Seal käinud tema täna enne lõunat kirikus ja wõtnud siis wast teekäiki uueste ette. Tuhsand neljapenikoormane tee wiitwitanud temal käiki, et warem seie ei saanud. Talwe riietest peastetud külalise kaju, ehk kül tuulest ja külmast tursunud palged alles punetasid, tunnistas awa-

likult, et noorel mehel heat pidu äia majas ei wõinud olla. Tema lahjaks läinud keha, sissewaunud silmad, murefordsud otsa peal ja kanawarbad fulmude kõrwas kuulutasiwad elu raskust ja näitasid selgest, et õnne kätti teda ei olnud kiigutanud. Ets ja ema tõtasiwad käikambri wõdrale rooga walmistama, kus juures nemad kahetsedes tema moondatud kujust rääkisiwad. Hiljemine oli mõlemilt poolt nii palju küsimisi ja wastamisi, et pik talwe õhtu kestööni ärakulus, enne kui lühikesse õhupalwega näärpäawa lõpetari ja puhkama mindi.

Kende õhtujutudest peame siin ühe tükkise andma, kust seest igalüks selget märki leiab, kus kohalt kingapaelad kõige libedamast Züri jalga olid pigistatud. Kui Zuhani kosimine räägitawaks tõusis ja Züri isa suust kuulnud, mis wasta meelt temal poea kosimine olnud, kes ühe — ehk kül muidu ansa, aga ilmliku mehe tütre endale abikaasaks walitenud, mis pärast tema mittuford rasket pattu enne andeks palunud, kui poeale kosimise luba oli annud. Züri kostnud lähidelt: „Mis sest wiga, kui tütarlaps muidu laitmata ja hea südamega loom on. Andku Zumal sulle, armas wend, paremat elu ja õnne kui mulle osaks saanud. Sina tohid õnne loota, ja oled enese silma ja südame juhil armukest leidnud ja ei mitte teiste juhatamiste ja soowimiste järel kosja läinud, kus naise wõtmise enamist ikka lotis ostetud pörtsa kaubaga ühte lähäb. Kirus ja wata ei wõi abielus kellegile õnne tuua, nii wähe kui wäljaspoolne wagaduse wari inimese kurja südant ja halwa tegusi wõib parandada.“